

Bijbelstudies uit de brief
aan de Romeinen (1)

8 Bijbelstudies over Rom. 1 t/m 8

Door dr. H. van den Belt, hoogleraar
systematische theologie aan vrije
universiteit te Amsterdam.

Huishoudelijke mededelingen

- ▶ Graag de lijst invullen, voor zover nog niet gedaan (naam, adres, telefoonnummer, mailadres).
- ▶ We hebben 3 corveeërs nodig. Wie meldt zich?
- ▶ Heeft iedereen de presentatie op de website van onze gemeente kunnen vinden?
- ▶ Heeft iedereen kaarten voor zieke gemeenteleden getekend?

Goudkoorts

Bijbelstudies uit de brief
aan de Romeinen (1)

Bijbelkring 30-03-2022

- ▶ De Romeinenbrief
 - ▶ 5e samenkomst
 - ▶ Romeinen 4:1 - 25 Gods belofte
 - ▶ Allen hartelijk welkom!

- ▶ *Welzilig hij, wiens zonden zijn vergeven;
Die van de straf voor eeuwig is ontheven;
Wiens wanbedrijf, waardoor hij was bevlekt,
Voor 't heilig oog des HEEREN is bedekt.
Welzilig is de mens, wien 't mag gebeuren,
Dat God naar recht hem niet wil schuldig
keuren,
En die in't vroom en ongeveinsd gemoed,
Geen snood bedrog, maar blank' oprechtheid
voedt.*

Zingen Psalm 32:1

- ▶ 1 Wat zullen wij dan zeggen dat Abraham, onze vader, wat het vlees betreft verkregen heeft?
- ▶ 2 Immers, als Abraham uit werken gerechtvaardigd is, heeft hij iets om zich op te beroemen, maar niet bij God.
- ▶ 3 Want wat zegt de Schrift? En Abraham geloofde God, en het is hem tot gerechtigheid gerekend.
- ▶ 4 Aan hem nu die werkt, wordt het loon niet toegerekend naar genade, maar naar wat men *hem* verschuldigd is.
- ▶ 5 Bij hem echter die niet werkt, maar gelooft in Hem Die de goddeloze rechtvaardigt, wordt zijn geloof gerekend tot gerechtigheid.
- ▶ 6 Zoals ook David de mens zalig spreekt aan wie God gerechtigheid toerekent, zonder werken:
- ▶ 7 Welzalig zijn zij van wie de ongerechtigheden vergeven, en van wie de zonden bedekt zijn,
- ▶ 8 welzalig *is* de man aan wie de Heere de zonde niet toerekent.
- ▶ 9 *Geldt* deze zaligspreking nu *alleen* voor besneden *mensen* of ook voor onbesneden *mensen*? Wij zeggen immers dat aan Abraham het geloof gerekend is tot gerechtigheid.
- ▶ 10 Hoe is het *hem* dan toegerekend? Toen hij besneden was of als een onbesnedene? Niet als besnedene, maar als onbesnedene!
- ▶ 11 En hij heeft het teken van de besnijdenis ontvangen *als* een zegel van de gerechtigheid van *het* geloof *dat hij had* toen hij *nog* onbesneden was, opdat hij een vader zou zijn van allen die geloven, *hoewel zij* onbesneden *zijn*, opdat ook hun de gerechtigheid toegerekend zou worden;
- ▶ 12 en om een vader te zijn van *hen die* besneden *zijn*, voor hen *namelijk* die niet alleen besneden zijn, maar die ook wandelen in de voetsporen van het geloof van onze vader Abraham *dat hij had* toen hij *nog* onbesneden was.

- ▶ 13 Want niet door de wet is de belofte aan Abraham of zijn nageslacht *gedaan* dat hij een erfgenaam van de wereld zou zijn, maar door de gerechtigheid van het geloof.
- ▶ 14 Immers, als zij die uit de wet zijn, erfgenamen zijn, is het geloof zonder inhoud geworden en is de belofte tenietgedaan.
- ▶ 15 De wet brengt immers toorn teweeg, want waar geen wet is, is ook geen overtreding.
- ▶ 16 Daarom *is* het uit *het* geloof, opdat het *zou zijn* naar genade, met als doel dat de belofte zeker zou zijn voor het hele nageslacht, niet voor dat wat uit de wet alleen is, maar ook voor dat wat uit *het* geloof van Abraham is, die een vader is van ons allen,
- ▶ 17 zoals geschreven staat: Ik heb u tot een vader van vele volken gemaakt. *Dit was hij* tegenover Hem in Wie hij geloofd heeft, *namelijk* God, Die de doden levend maakt, en de dingen die niet zijn, roept alsof zij er waren.
- ▶ 18 En hij heeft tegen alles in gehoopt en geloofd dat hij een vader van vele volken zou worden, overeenkomstig wat gezegd was: Zo zal uw nageslacht zijn.
- ▶ 19 En niet verzwakt in het geloof, heeft hij er niet op gelet dat zijn eigen lichaam reeds verstorven was – hij was ongeveer honderd jaar oud – en dat ook de moederschoot van Sara verstorven was.
- ▶ 20 En hij heeft aan de belofte van God niet getwijfeld door ongeloof, maar werd gesterkt in het geloof, terwijl hij God de eer gaf.
- ▶ 21 Hij was er ten volle van overtuigd dat *God* ook machtig was te doen wat beloofd was.
- ▶ 22 Daarom ook is het hem tot gerechtigheid gerekend.
- ▶ 23 Nu is het niet alleen ter wille van hem geschreven dat het hem toegerekend is,
- ▶ 24 maar ook ter wille van ons, aan wie het zal worden toegerekend, aan *ons namelijk* die geloven in Hem Die Jezus, onze Heere, uit de doden opgewekt heeft,
- ▶ 25 Die om onze overtredingen is overgeleverd, en opgewekt om onze rechtvaardiging.

Intro

- ▶ Na de uitleg over de gerechtigheid van God en hoe we daaraan deel krijgen, noemt Paulus aan het slot van H. 3 twee zaken die in H. 4 worden uitgewerkt aan de hand van het voorbeeld van Abraham.
 1. We worden niet rechtvaardig door de werken, maar door het geloof (Rom. 3: 27,28 en Rom. 4: 1 - 8).
 2. Deze door het geloof verkregen gerechtigheid is niet alleen voor Joden, maar ook voor heidenen bestemd (Rom. 3: 29,30 en Rom. 4: 17a).

Alle roem is uitgesloten

- ▶ De kern van de rechtvaardiging is dat God rechtvaardigt degene die leeft door het geloof in de ene Rechtvaardige: Jezus Christus.
- ▶ Daarmee is impliciet gezegd dat alle roem is uitgesloten.
- ▶ Luther benadrukt dat door in zijn vertaling van de Bijbel toe te voegen dat we ‘alleen’ door het geloof gerechtvaardigd worden.
- ▶ Wij hebben niets om ons op te beroemen.

Toerekenen - Abraham

- ▶ Dit gegeven werkt Paulus uit aan de hand van 2 OT-sche citaten waarin het draait om het werkwoord 'toerekenen': Gen. 15 en Psalm 32.
- ▶ Genesis 15 snijdt het probleem aan dat God aan Abraham het land Kanaan heeft beloofd als een woonplaats voor zijn nageslacht, maar Abraham heeft nog steeds geen kind.
- ▶ Abraham stelt voor om zijn knecht Eliëzer dan maar te adopteren.
- ▶ God slaat echter een heel andere weg in.
- ▶ Hij neemt Abraham in de nacht mee naar buiten en vraagt hem de sterren te tellen.

Toerekenen - Abraham

- ▶ Zo talrijk als de sterren, zo zal Abrahams nageslacht zijn.
- ▶ Abraham twijfelt niet, maar gelooft deze belofte en God rekt hem dat tot gerechtigheid.
- ▶ Om gerechtvaardigd te worden voor God is niet meer nodig dan te vertrouwen op Gods belofte.
- ▶ Dat vertrouwen is geen prestatie, maar gratie.
- ▶ Omdat wij zelf onrechtvaardig zijn (zo heeft Paulus in de eerste hoofdstukken van Romeinen aangetoond), worden we als onrechtvaardigen gerechtvaardigd doordat God ons toerekent wat we niet verdienen.

Toerekenen - David

- ▶ Het tweede voorbeeld van een goddeloze die zonder enige verdienste gerechtvaardigd wordt, is David.
- ▶ Met het gruwelijke overspel met Bathseba en de moord op Uria in herinnering, zingt David van vergeving: Psalm 32 -> 'Welzalig de mens die de HEERE de ongerechtigheid niet toerekent.'
- ▶ De grond van deze 'vreemde' (niet=logische toerekening) is: vertrouwen op Gods genade.

De mens

- ▶ De zaligspreking uit Psalm 32 is trouwens niet alleen geadresseerd aan Joden (die besneden zijn), maar ook aan heidenen (die onbesneden zijn) (zie Rom. 4: 9).
- ▶ Psalm 32: 2 spreekt dan ook over ‘de mens’ in het algemeen en denkt niet aan een bepaalde soort/ groep mensen.
- ▶ De zaligspreking van Psalm 32 is dus universeel.
- ▶ Dat blijkt nog sterker als je dieper doordenkt over het geloof van Abraham, zoals Paulus dat doet in Rom. 4: 9b vv.

A close-up photograph of a hand reaching out towards a chalkboard. The chalkboard has the word 'Belooft' written in white chalk, with 'vast vertrou' and 'zeker wet' written below it. The background is a soft, out-of-focus light.

Belooft

vast vertrou
zeker wet

De God van de heidenen

- ▶ Aan het eind van Rom. 3 heeft Paulus de vraag gesteld of God alleen een God van de Joden is.
- ▶ Zijn antwoord luidt ondubbelzinnig: God is een God van Joden en van heidenen.
- ▶ Dat werkt Paulus in H. 4: 9 - 27 uit aan de hand van het voorbeeld van Abraham.
- ▶ God rekent Abraham zijn geloofsvertrouwen in Gods beloften tot gerechtigheid (Gen. 15).
- ▶ Daarna pas werd Abraham besneden (Gen. 17).

Besnijdenis - teken van geloofsgerechtigheid

- ▶ Abraham geloofde dus al en dat werd hem door God tot gerechtigheid gerekend vóór hij was besneden.
- ▶ De besnijdenis is een belangrijk thema in de Romeinenbrief.
- ▶ De Joodse gelovigen, die de gelovigen uit de heidenen verplichten zich te laten besnijden, beroepen zich op Gen. 17.
- ▶ God beveelt daar dat Abraham Gods verbond in acht moet nemen door iedere man uit zijn gezin te laten besnijden.
- ▶ Wie niet besneden is, verbreekt Gods verbond.

Verplichting

- ▶ Tegenover de Joodse christenen die de verplichting van de besnijdenis benadrukken voor de gelovigen uit de heidenen, stelt Paulus dat er aan de besnijdenis van Abraham iets vooraf gaat: geloof, waardoor Abraham Gods gerechtigheid wordt toegerekend.
- ▶ De besnijdenis is van die geloofsgerechtigheid een zegel, maar alleen achteraf.

Irritatie

'in jou zullen alle natiën
gezegend worden'

En Abraham zal worden, ja worden tot een groot en
machtig volk (HB: goj), en alle volken (HB: gojim) van
de aarde zijn in hem gezegend. **Genesis 18:18**

- ▶ Deze visie levert bij de Jodenchristenen in Rome irritatie op.
- ▶ Paulus lijkt alles wat hen heilig is overbodig te maken.
- ▶ Als Paulus beweert dat besnijdenis overbodig is en dat de heidenen de wet niet hoeven na te leven, holt hij de wet uit.
- ▶ Om al die vragen te beantwoorden wijst Paulus hen op Abraham en wel bijzonder op de belofte dat in zijn nageslacht alle volken van de aarde gezegend zouden worden (Gen. 12: 3; 18: 18; 22: 18; 28: 14).

Abram -> Abraham

- ▶ Bij de naamsverandering van 'Abram' in 'Abraham' belooft God zelfs dat Abraham een vader zal worden van een menigte van volken (Gen. 17: 4,5).
- ▶ Die belofte is nu in vervulling gegaan, want Abraham is een vader van alle gelovigen (Rom. 4: 11).
- ▶ Dat alles is verbonden met het feit dat Abraham geloofde toen hij nog niet besneden was.
- ▶ Zodoende is hij de vader van alle heidenen die in Jezus Christus geloven.
- ▶ Uiteraard is hij ook een vader van allen die besneden zijn, mits deze ook gaan in de voetsporen van vader Abraham, namelijk het geloof.

A painting of a landscape with a cross on a hill and a group of people in the foreground. The scene is set in a hazy, atmospheric environment with a large, dark cross on a hill in the background. In the foreground, a group of people, including a woman in a blue dress and a man in a red tunic, are gathered near a rocky outcrop. The overall mood is somber and reflective.

Opstandingsgeloof

- ▶ De belofte van een talrijk nageslacht en het geloof in die belofte is aan de besnijdenis vooraf gegaan.
- ▶ De volgorde bij Abraham was: belofte/ geloof/ toegerekende gerechtigheid/ teken van de besnijdenis.
- ▶ Nu Christus de wet heeft vervuld als de ene Rechtvaardige komt het voor Joden en heidenen uitsluitend aan op geloof in de opgestane Christus.
- ▶ De besnijdenis is niet langer een verplichting.
- ▶ Niet door de werken van de wet, maar alleen door het geloof in Christus kun je delen in de belofte van Abraham

Lijn met het opstandingsgeloof

- ▶ De christenen in Rome (en ook wij), of ze nu Jood of heiden van afkomst zijn, moeten net als Abraham leren geloven in het onmogelijke.
- ▶ Wat geloofde Abraham? Dat God de doden levend maakt en dingen die niet zijn roept alsof ze er al waren (Rom. 4: 17).
- ▶ Abraham en Sara waren twee 'verstorven' mensen (Rom. 4: 19).
- ▶ Toch geloofden zij dat God machtig was uit het verstorven lichaam van Sara nieuw leven te wekken.

Lijn met het opstandingsgeloof

- ▶ Even onmogelijk als er uit Sara nieuw leven kon ontstaan, was de opstanding van Jezus Christus uit de doden.
- ▶ Toch geloofden Abraham en Sara dat God machtig was om het onmogelijke te doen.
- ▶ Geloof dat gegrond was op de belofte van God.
- ▶ Er is geen andere grond voor het geloof dan de vaste belofte van God.

Vast en zeker

- ▶ Vanwege de vastheid van Gods belofte was Abrahams geloof vast en zeker.
- ▶ Niet omdat hij een geloofsheld was.
- ▶ Tussen het Gen. 15 en 17 horen we van Abrahams affaire met Hagar.
- ▶ Toch schrijft Paulus in 4: 20 dat Abraham niet getwijfeld heeft door ongelof.
- ▶ Want Abraham geloofde dat God machtig was om te doen wat Hij beloofd had zonder te letten op de omstandigheden en de onmogelijkheden.

Geen prestatie, maar gratie

- ▶ Het geloof is geen prestatie, maar vertrouwen op wat God doet en vooral wat Hij gedaan heeft in de dood en opstanding van Jezus Christus.
- ▶ God verwacht niets van ons, maar wil dat we alles van Hem verwachten.
- ▶ Als dit geloofsvertrouwen al een daad is, dan slechts een daad van overgave aan God die alles doet.

A photograph of a rocky cave entrance. The cave is dark and cavernous, with a large opening on the left. In the background, a hazy, mountainous landscape is visible. Three crosses are visible on a hill in the distance, set against a soft, overcast sky. The overall scene is somewhat somber and contemplative.

Ook voor ons

- ▶ Wat Paulus aan de christenen in Rome schrijft over het geloof van Abraham, staat allemaal in hun Bijbel, de Thora.
- ▶ Wat zij niet zien, is dat de hele wet getuigt van Christus.
- ▶ Alles wat van Abraham geschreven is, is voor ons geschreven opdat we dwars door alle onmogelijkheden heen zouden geloven in de almacht van God.
- ▶ Zoals Abraham geloofde in een opstanding uit de dood in de geboorte van de beloofde zoon, zo worden wij opgeroepen te geloven in de opstanding van Christus uit de dood.
- ▶ Door dat geloof wordt de gerechtigheid van de ene Rechtvaardige ons toegerekend, worden onze zonden ons niet aangerekend omdat God die heeft afgerekend met Christus.

Gespreksvragen

Wat betekent het dat God aan goddelozen de rechtvaardigheid toerekent?

Dat God altijd de eerste is, kun je zien bij Abraham. Hij zoekt ons op terwijl wij niet naar Hem zoeken en vragen. Hoe zouden we elkaar kunnen helpen om ons daarover te verwonderen?

Waarom wordt de besnijdenis een 'zegel' genoemd (vs. 11)? Kun je ook een lijn trekken naar de doop?

Waarom zou Psalm 32 nog steeds zo'n geliefde psalm zijn? Is er overeenkomst met andere psalmen?

Paulus vraagt veel bijbelkennis van zijn lezers en dat is een van de redenen dat de Romeinenbrief moeilijk gevonden wordt. Is daar wat aan te doen?

Paulus schrijft dat Abraham niet heeft getwijfeld door ongelof (Rom. 4: 20). Toch was Abraham lang niet volmaakt. Hoe zit dat, zou hij nooit getwijfeld hebben?

De losse
eindjes
afhechten

Volgende keer

- ▶ D.v. nieuwe seizoen
- ▶ Hoofdstuk 6 - Gods liefde
(Rom. 5:1 - 21)
- ▶ Graag vooraf lezen.

- ▶ *Rechtvaardig volk, verheft uw blijde klanken,
Verheugd in God, naar waarde nooit te danken;
Zingt vrolijk, roemt Zijn deugden t' allen tijd,
Gij, die oprecht van hart en wandel zijt.*

Zingen Psalm 32:6

**Einde van
deze
presentatie**

